

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **G. A.**, zast. JUDr. Vladimírem Henclem, advokátem, se sídlem Masarykovo náměstí 19, Náchod, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 12. 2007, č. j. 29 Az 19/2007 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl rozsudkem ze dne 17. 12. 2007, č. j. 29 Az 19/2007 - 27, o zamítnutí žaloby žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2007, č. j. OAM-1274/VL-07-K01-2006, a rozhodl dále, že žádný z účastníků, ani Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení. Předmětným rozhodnutím žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci tak, že se tato podle § 12, § 13, a podle § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) neuděluje. Správní orgán posoudil žalobcem tvrzené zdůvodnění žádosti, tj. strach z věřitelů, kteří pravděpodobně zavraždili jeho otce a měli se pokusit zavraždit i žalobce jako nepostačující důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

Proti rozsudku podal dne 20. 2. 2008 žalobce kasační stížnost; usnesením krajského soudu ze dne 27. 2. 2008 byl vyzván k doplnění kasační stížnosti v souladu s § 106 odst. 1 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a označení důvodů kasační stížnosti dle § 103 s. ř. s. Důvody kasační stížnosti doplnil žalobce podáním ze dne 31. března 2008 doručeným soudu následující den.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky uplatňované v kasační stížnosti jsou podobné těm, které žalobce uplatnil již v žalobě a k nimž se již dříve vyjádřil. Své rozhodnutí považoval za zákonné. Dále upozornil, že obsah kasační stížnosti ze dne 19. 2. 2008 byl absolutně blanketní a i když bylo uvedeno, že obsah bude

doplňen během jednoho měsíce, byla kasační stížnost doplněna až dne 31. března; ze soudního řádu správního přitom nevyplývá právo lhůtu k doplnění kasační stížnosti prodlužovat z vůle kasačního žalobce. Žalovaný navrhl kasační stížnost odmítnout pro opožděnost nebo zamítnout.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížností a dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná. Námitka správního orgánu z jeho vyjádření ke kasační stížnosti o opožděném podání neuspěje, neboť z § 106 odst. 3 s. ř. s. plyne, že nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Krajský soud vyzval k doplnění podání a upřesnění žalobních bodů žalobce usnesením ze dne 27. 2. 2008 doručeným jeho právnímu zástupci dne 5. 3. 2008. Právní zástupce doplnil kasační stížnost podáním ze dne 31. 3. 2008 doručeným osobně dne 1. 4. 2008 a tedy ve lhůtě předvídané zákonem i poučovacím usnesením soudu.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s., zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především

tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné, ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany není jenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a ponechal otázku přesahu jeho vlastních zájmů na úvaze Nejvyššího správního soudu, který tak mohl přijatelnost kasační stížnosti posoudit pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Kasační stížnost byla podána z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s a vadě řízení spočívající v porušení řízení před správním orgánem dle § 103 odst. 1 písm. b), kdy neměly být dány podmínky pro takové rozhodnutí, jaké správní orgán učinil. Žalobce uvedl, že správní orgán i soud nesprávně posuzovaly události v Gruzii a nezohlednily nebezpečí, kterému je v případě návratu do Gruzie vystaven. Nesprávné právní posouzení spatřoval žalobce v tom, že v Gruzii je jeho život ohrožen ze strany osob, které měly spory s jeho zavražděným otcem a tyto osoby neváhaly po žalobci střílet a správní orgán toto nehodnotil ani jako důvod pro doplňkovou ochranu. Vadu řízení spatřoval žalobce v tom,

že správním orgánem nebyl náležitě objasněn stav věci, nebyly opatřeny důkazy pro rozhodnutí správního orgánu a nebyly rozptýleny jeho obavy z pronásledování v případě návratu.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 11. 2006 a jako důvod odchodu z vlasti uvedl, že měl potíže s kriminálníky, kteří pravděpodobně zabili jeho otce, poté co se pokusil vraždu svého otce objasnit, bylo vyhrožováno i jemu a z téhož důvodu byl i postřelen. Věřitelé jeho otce po něm navíc vymáhají otcův nesplacený dluh dosahující značné částky. Žalobce se nejprve obrátil na policii, která mu sdělila, že vraždu jeho otce vyšetřuje. Poté co byl napaden i on sám, se na policii již neobrátil a odjel ze země. Ze strany policie mu mělo být vytýkáno, že s ní nedostatečně spolupracuje, a vyhrožováno, že musí splatit otcův dluh. O neudělení azylu stěžovateli žalovaný rozhodl podle § 12, § 13, a podle § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů tak, že se mezinárodní ochrana neuděluje. Krajský soud uznal postup žalovaného za odpovídající zákonu a se závěry krajského soudu závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud.

V dané věci se jedná o otázky spojené s problematikou týkající se jednání soukromých osob, s nimiž se Nejvyšší správní soud ve své dosavadní rozhodovací činnosti dostatečně vypořádal, a pro bližší rozbor lze poukázat např. na rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, a dále na rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, všechny dostupné na www.nssoud.cz.

Jak plyne z rozhodnutí č. j. 4 Azs 38/2003 – 36: „*vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v Moldavské republice dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny. Obavy žadatele o azyl spočívající v tom, že organizované skupiny, resp. jejich členové, používající nelegálních metod mu vyhrožují, že proti němu použijí násilí v míře ohrožující jak jeho zdraví, ... nelze podřadit pod žádnou ze skutečností uvedenou v zákoně o azylu, která by odůvodňovala udělení azylu*“, podobně v rozhodnutí č. j. 4 Azs 5/2003 – 51: *žádost o azyl, jejíž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami („mafii“) v domovském státě, spočívající ve vydírání žadatelky a ve výhrůžkách žadatelce a její dceři pro žadatelčiny podnikatelské aktivity, je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zřejmě bezdůvodná. Důvodem pro udělení azylu mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka skutečně domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona č. 325/1999 Sb., ..*

I další námitku stěžovatele uvedenou v kasační stížnosti k nenáležitému objasnění stavu věci Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodnou a ve své judikatuře vyřešenou. Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl (mezinárodní ochranu), což Nejvyšší správní soud judikoval např. ve svém rozsudku

ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, kde vyslovil, že „správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti ve lhůtě 30 dnů od zahájení správního řízení, vydá správní orgán negativní rozhodnutí dle § 12 citovaného zákona; to však neznamená, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 spr. ř. má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu (zmíněné rozsudky jsou uveřejněny na www.nssoud.cz) poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu